

Aan:
Provinciale Staten

Onderwerp:
Kaderrichtlijn Water: vaststelling doelen, termijnen en maatregelen

1. Beslispunten:

1. In te stemmen met de resultaten van het gebiedsproces IJsselmeerpolders, zoals opgenomen in de KRW nota 2007 IJsselmeerpolders, zijnde:
 - de ecologische doelen van de 18 oppervlaktewaterlichamen
 - een gefaseerd doelbereik tot 2027
 - het doelbereik van 65% in 2015
 - de maatregelen die de provincie gaat nemen in de provinciale vaarten.
2. Bovenstaande op te nemen in de KRW Nota Rijn-Midden nota en de ontwerp-partiële herziening van het Omgevingsplan die eind 2009 zal worden vastgesteld.
3. In te stemmen om de jaarlijkse financiële inspanning van € 400.000,= voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers in de provinciale vaarwegen te continueren tot en met 2021.

2. Inleiding:

Het Kader

Op 22 december 2000 is de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) van kracht geworden. De KRW heeft tot doel de kwaliteit van de Europese grond- en oppervlaktewateren in een goede toestand te brengen en te houden. Waterbeheer op het niveau van stroomgebieden is daarbij het uitgangspunt.

In 2009 moeten de lidstaten in stroomgebiedsbeheersplannen voor ieder stroomgebied concrete chemische en ecologische doelstellingen opgesteld hebben. Om deze doelstellingen te bereiken, wordt per stroomgebied een bindend en toetsbaar maatregelenprogramma opgesteld.

De lidstaten stemmen de doelstellingen en maatregelenprogramma's af binnen de internationale stroomgebieden. Regio IJsselmeerpolders, bestaande uit Provincie Flevoland, Waterschap Zuiderzeeland, en de zes Flevolandse Gemeenten, maakt onderdeel uit van het deelstroomgebied Rijn-Midden. Rijn-midden maakt onderdeel uit van het internationale stroomgebied Rijndelta.

Voor het deelstroomgebied Rijn-Midden wordt de KRW Nota opgesteld. Deze KRW Nota Rijn-Midden kan worden gezien als gezamenlijke bestuurlijke intentieverklaring over de te bereiken doelen, de inzet van maatregelen, het inzicht in effecten en baten en de verdeling van kosten. Van elk van de overheden in Rijn-Midden wordt in de nota de bestuurlijke inzet opgenomen: een samenhangende reeks van keuzes, die zij in 2007 en begin 2008 in eigen huis hebben gemaakt en die onderling intensief zijn afgestemd. De Nota Rijn-Midden wordt op 13 maart 2008 in het Regionaal Bestuurlijk Overleg Rijn-Midden afgerond en uitgebracht en

Statenvergadering:
7 februari 2008

Agendapunt
7.

Lelystad
20 december 2007

Registratienummer
625208

Inlichtingen
J. de Ridder

Afdeling/Bureau
MW

Portefeuillehouder:
Bos, J.M.

is voor elk van de betrokken organisaties het uitgangspunt voor het plan- en besluitvormingsproces dat loopt van begin 2008 tot eind 2009.

Gebiedsproces

In de KRW-Nota IJsselmeerpolders zijn de doelstellingen beschreven. Het accent ligt op de maatregelen die genomen moeten worden om te komen tot een goede ecologische toestand van de waterlichamen in de IJsselmeerpolders en de goede chemische toestand in alle oppervlaktewateren en in het grondwater. De belangrijkste maatregelen die genomen moeten worden zijn het inrichten van natuurvriendelijke oevers en het aanpassen van het maaibeheer in de tochten en vaarten in Flevoland. De nota is het resultaat van het gebiedsproces waarbij de provinciale kaders uit het OPF als randvoorwaarden zijn meegenomen.

Doelen

De huidige waterkwaliteit van de vaarten en tochten in Flevoland voldoet niet aan de nog vast te leggen KRW-doelstellingen. Er liggen vooral opgaven voor waterplanten (macrofyten), kleine waterdierpjes (macrofauna) en vis. Een belangrijke maatregel voor het realiseren van deze doelen is het aanleggen, beheren en onderhouden van natuurvriendelijke oevers (flauwere helling, zachte oever, plasberm). Voor natuurvriendelijke inrichting geldt dat met een inrichting van circa 40 % van de oevers van de tochten en vaarten een ecologisch optimum wordt bereikt, waarmee de randvoorwaarden worden gecreëerd om de doelen te behalen. Dit biedt mogelijkheden voor de waterplanten (macrofyten) waarvan de macrofauna en de vissen ook kunnen profiteren. In vrijwel elk waterlichaam zullen deze maatregelen moeten worden uitgevoerd (een waterlichaam is een cluster van tochten, vaarten en/of plassen/meren, Flevoland telt 18 waterlichamen en 1 grondwaterlichaam). Om de drinkwaterwinning Bremerberg te beschermen moeten maatregelen worden genomen in de gemeente Nunspeet. Dit is een verantwoordelijkheid van de provincie Gelderland en de gemeente Nunspeet. Gelderland zal daarvoor maatregelen opnemen in hun maatregelenprogramma.

Fasering

De Kaderrichtlijn Water eist van de waterbeheerders dat de waterlichamen in 2015 in een goede ecologische en een goede chemische toestand verkeren. De KRW (artikel 4.1) stelt dat in 2015 de doelen moeten zijn bereikt. De gestelde termijn kan worden verlengd tot 2021 of 2027 wanneer aan voorwaarden wordt voldaan, zoals technische onhaalbaarheid en onevenredige kosten. Op de vastgelegde doelen, de doelfasering en de maatregelen zit een resultaatsverplichting naar de Europese Commissie.

Gedeputeerde Staten van de provincie Flevoland kiezen voor het jaartal 2021 als eindstreefdatum voor het realiseren van de KRW-doelen in de vaarwegen. Het college houdt de formele einddatum van te treffen maatregelen op 2027 en legt dat jaartal vast in het provinciaal beleid. Hierdoor geldt de Europese resultaatsverplichting voor 2027. Met het oog op het realiseren van dezelfde ambitie door het waterschap is het college een bestuurlijk overleg met het waterschap aangegaan. De uitkomst is dat het waterschap een positieve houding heeft ten aanzien van de keuze en ambitie van het college en de wil heeft om aan te sluiten bij deze gezamenlijke regionale ambitie. De formele einddatum blijft 2027.

Synergie met Waterbeheer 21ste eeuw

Synergie van maatregelen binnen de Kaderrichtlijn Water en Waterbeheer 21ste eeuw is aan de orde bij de natuurvriendelijke inrichting van oevers. Natuurvriendelijk oevers leveren ook een bijdrage aan de opgave voor waterberging door het aanleggen van plasbermen. Door bij de planning van de aanleg van deze oevers naar locatie en in de tijd rekening te houden met de plaatsen waar sprake is van een wateropgave vanuit WB21, kan deze synergie worden gerealiseerd.

3. Beoogd effect:

De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) beoogt de goede toestand van het oppervlaktewater en grondwater in alle lidstaten van de Europese Unie.

4. Argumenten:

In de afgelopen periode zijn in verschillende bijeenkomsten de volgende argumenten ter ondersteuning van de besluitvorming aangegeven (zie Commissie Ruimte, 12 september 2007 "Kaderrichtlijn Water in Flevoland, nota 2007", registratienummer 579952 en Commissie Ruimte, d.d. 12 december 2007, "Kaderrichtlijn Water: doelfasering & provinciale ambitie vaarwegen", registratienummer 610523).

1.1 Ecologische doelen: de 'Praagse methode' is toegepast. Bij deze methode wordt rekening gehouden met de potentie van de wateren, de mate van natuurlijk karakter van een water, de effectiviteit van maatregelen en het effect dat de maatregelen hebben op andere gebruiksfuncties. Kern van de redenering is uit te gaan van de huidige situatie en van daaruit na te gaan welke maatregelen op gebied van inrichting, beheer en onderhoud maximaal haalbaar geacht kunnen worden gezien de randvoorwaarden die de functie stelt. Het niveau van ecologisch functioneren dat is te verwachten nadat alle haalbare maatregelen zijn uitgevoerd vormt het ecologische doel. De commissie Ruimte kon zich, op 12 september 2007, vinden in de afleidingen van de ecologische doelen van de waterlichamen (tochten en vaarten en plassen/meren in Flevoland). (Voor uitgebreide toelichting zie discussienota Commissie Ruimte, 12 september 2007 "Kaderrichtlijn Water in Flevoland, nota 2007", registratienummer 579952).

1.2 Gefaseerd doelbereik:

Het college kiest voor het jaartal 2021 als eindstreefdatum voor het realiseren van de KRW-doelen in de vaarwegen. Het college houdt de formele einddatum van te treffen maatregelen binnen alle waterlichamen op 2027. (Voor uitgebreide toelichting zie discussienota Commissie Ruimte, d.d. 12 december 2007, registratienummer 610523).

1.3 65% doelbereik in 2015

Met het uitvoeren van bestaand beleid wordt in 2015 65% van de doelstelling van de Kaderrichtlijn gerealiseerd. Voor de provincie betekent dit dat de maatregelen in het PMIT 2008-2012, dat door GS is vastgesteld, worden uitgevoerd.

1.4 Provinciale maatregelen

De provinciale maatregelen zijn het aanleggen van 42 km natuurvriendelijke oevers in de vaarwegen. Met de uitvoering van het PMIT worden de KRW-doelstellingen in de Hoge Vaart en de Lage Vaart voor het jaar 2015 gehaald. Er resteert voor de periode daarna nog een opgave in de vaarten van de Noordoostpolder van 23,4km.

2.1 De Nota Rijn-Midden kan worden gezien als gezamenlijke bestuurlijke intentieverklaring van de partners binnen Rijn-Midden over de te bereiken doelen, de inzet van maatregelen, het inzicht in effecten en baten en de verdeling van kosten. Van elk van de overheden in Rijn-Midden wordt in de nota de bestuurlijke inzet opgenomen. In 2008 werken de Rijn-Midden partijen aan het (partieel) herzien van de eigen 'waterplannen'. Vanaf 22 december 2008 leggen de provincies en waterschappen de ontwerpplannen ter visie. Het rijk doet dat met het ontwerp Stroomgebiedbeheerplan. Op 22 december 2009 moeten volgens de KRW alle plannen van kracht zijn.

3.1 In de huidige meerjarenbegroting 2008 – 2011 en in het PMIT 2008-2012 staat jaarlijks een bedrag van € 400.000,= gereserveerd voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers in de

vaarwegen. Om voor de vaarten de streefdatum van 2021 te halen moet ook in de periode 2013-2021 jaarlijks een bedrag van € 400.000,= worden gereserveerd.

5. Kanttekeningen:

- 1.1 Gedeputeerde Staten hebben onderzoek gedaan naar mogelijke bedreigingen van de drinkwaterwinningen door puntbronnen. Er is een selectie gemaakt van alle risicolocaties voor de drinkwaterwinning Bremerberg. Deze problematiek speelt niet bij andere drinkwaterwinningen waar een betere bescherming door kleilagen aanwezig is. De locaties die op basis van de KRW- relevant zijn, zijn geselecteerd op basis van het soort activiteit, aard en omvang van de grondwaterverontreinigingen en de fase van uitvoering in het kader van het huidige saneringsbeleid. De locaties bevinden zich allen op Gelders grondgebied, in de gemeente Nunspeet. Gedeputeerde Staten hebben 6 november jl. de Provincie Gelderland verzocht om de maatregelen (onderzoek, eventueel sanering en bij Wbb beschikkingen rekening houden met Bremerberg) uit te voeren.

Voor de goede chemische toestand van het grondwater gelden voor nitraat en bestrijdingsmiddelen de normen die de Europese Commissie heeft vastgesteld. Voor de overige verontreinigende stoffen zal het ministerie van VROM zogenaamde drempelwaarden vaststellen. De verwachting is nu dat dit in Flevoland niet tot extra maatregelen zal leiden die door de provincie zullen moeten worden uitgevoerd. Als er maatregelen noodzakelijk zijn zullen die op nationaal niveau moeten worden genomen. Wel heeft de provincie stimuleringsmaatregelen ten aanzien van het terugdringen van bestrijdingsmiddelen opgenomen in het provinciaal meerjarenprogramma landelijk gebied (pMJP). Deze vallen niet onder de resultaatverplichting van de KRW.

- 1.2 GS hebben zich uitgesproken over de doelfasering voor 2027. Voor het 1ste stroomgebiedsbeheerplan wordt het beleidsdoel van 2015, namelijk 65%, opgenomen. Dit komt overeen met bestaand beleid. In de rapportage aan Brussel moet eveneens worden aangegeven welke maatregelen worden uitgevoerd tot 2015. De aan te leggen natuurvriendelijke oevers in de vaarwegen, conform de geprogrammeerde maatregelen uit het PMIT (2008-2012), worden opgenomen in het stroomgebiedsbeheersplan en vallen daarmee onder de resultaatsverplichting van de eerste planperiode 2009-2015. Dit betekent dat een uitloop van het PMIT van maximaal 3 jaar geen gevolgen heeft.

6. Evaluatie:

Jaarlijks zal de voortgang van de uitvoering van de maatregelen worden gerapporteerd. Zodat indien nodig tijdig kan worden bijgestuurd.

In 2015 moet het 2de stroomgebiedsbeheersplan voor de periode 2016-2021 worden vastgesteld. Bij het opstellen van dit plan zullen de inzichten die zijn verkregen in de periode 2009-2015 worden meegenomen.

7. Advies van de Commissie van advies:

De commissie is van mening dat dit een dermate belangwekkend besluit is dat het niet als hamerstuk, maar ter bespreking moet worden geagendeerd voor de statenvergadering van 7 februari 2008.

8. Ontwerp-besluit:

Provinciale Staten van Flevoland,

- gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten 20 november 2007, nummer 608041
- gelezen het GS-besluit van 18 december 2007, nummer 605170, waarin de portefeuillehouder Water wordt gemachtigd het Statenvoorstel te doen agenderen en na te zenden voor Commissie Ruimte van 17 januari 2008

BESLUITEN:

In te stemmen met de resultaten van het gebiedsproces IJsselmeerpolders, zoals opgenomen in de KRW nota 2007 IJsselmeerpolders, zijnde ecologische doelen van de 18 oppervlaktewaterlichamen, een gefaseerd doelbereik tot 2027, het doelbereik van 65% in 2015 en de maatregelen die de provincie gaat nemen, als inzet voor de ontwerppartiele herziening van het Omgevingsplan Flevoland

Aldus besloten in de openbare vergadering van Provinciale Staten van 7 februari 2008.

de griffier,

de voorzitter,

9. Bijlagen:

- KRW Nota 2007 IJsselmeerpolders, Hoofdrapport+ Bijlagenrapport, 2 november 2007

10. Ter lezing gelegde stukken:-

De KRW Nota 2007 IJsselmeerpolders, Hoofdrapport+ Bijlagenrapport, 2 november 2007 is in één rapport apart als bijlage aangeboden.